

คำชี้แจงสำหรับครู

แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ มีจำนวน ๙ เล่ม ดังนี้

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

เล่มที่ ๒ การอ่านจับใจความบทความจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เล่มที่ ๓ การอ่านจับใจความบทความจากสื่อสิ่งพิมพ์

เล่มที่ ๔ การอ่านจับใจความจากนิทานและวรรณกรรมพื้นบ้าน

เล่มที่ ๕ การอ่านจับใจความจากสารคดี

เล่มที่ ๖ การอ่านจับใจความจากนวนิยายและเรื่องสั้น

เล่มที่ ๗ การอ่านจับใจความจากบทเพลง

เล่มที่ ๘ การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรองร่วมสมัย

เล่มที่ ๙ การอ่านจับใจความจากพระบรมราโชวาท

การใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เล่มที่ ๑ เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R
ครูควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. เตรียมและสำรวจความพร้อมของแบบฝึกการอ่านจับใจความให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
๒. ศึกษาเนื้อหาและลำดับขั้นตอนของแบบฝึกการอ่านจับใจความให้เข้าใจชัดเจน
๓. อธิบายให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียน เห็นประโยชน์และคุณค่าของการทำ
แบบฝึกอ่านจับใจความ
๔. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ก่อนที่จะศึกษาเนื้อหา
๕. การศึกษาแต่ละครั้ง ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น ร่วมคิดอภิปราย ตรวจผลงาน
และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง
๖. บันทึกผลการทำแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนทุกครั้ง เพื่อสังเกตพัฒนาการของ
นักเรียน
๗. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ และบันทึกผลการทำแบบทดสอบ
เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าและความรู้ความเข้าใจของนักเรียน

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เล่มที่ ๑ เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ที่นักเรียนจะได้ศึกษาต่อไปนี้เป็น แบบฝึก เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน สามารถศึกษาได้ด้วยตนเองสร้างความเข้าใจและ ประสบความสำเร็จในการเรียนด้วยการปฏิบัติตามคำแนะนำดังต่อไปนี้

๑. อ่านสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เข้าใจ
๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ
๓. ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ
๔. ฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามวิธีการอ่านแบบ SQ4R ซึ่งมีกิจกรรม ๖ ขั้นตอน ดังนี้
 - ☞ ขั้นที่ ๑ S (Survey) การอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง
 - ☞ ขั้นที่ ๒ Q (Question) การตั้งคำถาม
 - ☞ ขั้นที่ ๓ R1 (Read) การอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้
 - ☞ ขั้นที่ ๔ R2 (Record) การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตามความเข้าใจของตนเอง
 - ☞ ขั้นที่ ๕ R3 (Recite) การเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้สำนวนของตนเอง
 - ☞ ขั้นที่ ๖ R4 (Reflect) การวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น หากนักเรียน ไม่เข้าใจหรือตอบคำถามไม่ได้ให้ย้อนกลับไปอ่านเนื้อหาในแบบฝึกการอ่านจับใจความอีกครั้งแล้วตอบ คำถามใหม่หรือทำกิจกรรมนั้นใหม่หรืออาจขอคำแนะนำจากครู
๕. นักเรียนตรวจคำตอบด้วยตนเองหรือแลกเปลี่ยนกันตรวจโดยครูเป็นผู้แนะนำ
๖. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ

สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑

การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๒ ตีความ แปลความและขยายความเรื่องที่อ่าน

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๓ วิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๖ ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๗ อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๙ มีมารยาทในการอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ด้านความรู้ (K)

นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากเนื้อหาที่กำหนดให้ได้

๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๒.๑ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

๒.๒ นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อหาภายในเวลาที่กำหนดได้

๒.๓ นักเรียนเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงานได้

๓. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๓.๑ มีวินัย

๓.๒ ใฝ่เรียนรู้

๓.๓ มีจิตสาธารณะ

๓.๔ ซื่อสัตย์สุจริต

๓.๕ มุ่งมั่นในการทำงาน

๓.๖ มีมารยาทในการอ่าน

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบฝึกการอ่านจับใจความ เล่มที่ ๑

ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบก่อนเรียนฉบับนี้ใช้ทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R เป็นแบบทดสอบปรนัย แบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ ๑๕ นาที
๒. นักเรียนอ่านข้อคำถามและคำตอบให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (x) ให้ตรงช่องตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง ลงในกระดาษคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ
 - ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
 - ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถจดจำเนื้อหาได้ทุกตอน
 - ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
 - ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ หาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นได้
๒. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง
 - ก. ใจความสำคัญ คือประโยคที่มีใจความที่สั้นที่สุด
 - ข. ใจความสำคัญ คือประโยคที่มาสนับสนุนและให้รายละเอียด
 - ค. ใจความสำคัญ คือประโยคที่ครอบคลุมเนื้อความประโยคอื่น ๆ
 - ง. ใจความสำคัญ คือประโยคที่มีข้อความกินใจไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ
๓. ใครปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความได้อย่างถูกต้อง
 - ก. ตันอ่านเรื่องจบอย่างรวดเร็ว
 - ข. แต่งอ่านและแยกประเด็นของเรื่องได้
 - ค. ต้องอ่านและแยกเรื่องออกเป็นตอน ๆ
 - ง. ตาลอ่านแล้วแยกใจความสำคัญออกจากส่วนขยาย
๔. ขั้นตอนในการตั้งคำถาม ควรครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้ ยกเว้น ข้อใด
 - ก. ใคร
 - ข. ทำอะไร
 - ค. ทำอย่างไร
 - ง. ใช่หรือไม่

เด็กไทยสมัยนี้มีสิ่งยั่วยุทำให้เสียเวลาเรียน เสียเวลาอ่านหนังสือมากมาย ทั้งเกมคอมพิวเตอร์ โซเชียลเน็ตเวิร์ค เฟซบุ๊ก อินตราแกรม หรือเว็บไซต์ไร้สาระต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กใช้งานจนติด เป็นนิสัย เล่นพอตึกก็เป็นประโยชน์ แต่ถ้าเล่นนาน ๆ ก็มีผลเสีย หากเล่นเกมหรืออินเทอร์เน็ตนาน ๆ จะก่อให้เกิดผลกระทบหรือโทษได้หลายประการเช่นกัน ได้แก่ โทษต่อสุขภาพกาย เช่น แสบตา ปวดข้อมือ ไม่รับประทานอาหารจนแสบกระเพาะ อดนอนจนตื่นสาย ทำให้เพลีย ง่วงเวลาเรียนหรือเวลางาน เป็นต้น

สิริมงคล ศรีบุญ : ผลเสียของการเล่นเกมหรืออินเทอร์เน็ตนาน ๆ

๕. บทความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไรเป็นประเด็นหลัก

- ก. โทษของการไม่สนใจเรียน
- ข. การปฏิบัติตนของเด็กไทย
- ค. สิ่งยั่วยุต่าง ๆ ทำให้เด็กไทยเสียเวลาเรียน
- ง. ผลกระทบและโทษของเกมคอมพิวเตอร์และโซเชียลเน็ตเวิร์ค

กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคได้กำหนดว่า การโฆษณาสินค้าหรือบริการนั้นจะต้องไม่ใช่ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวมและรวมถึงการโฆษณาในลักษณะที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญต่อผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค : กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

๖. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นกล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การโฆษณาสินค้าและการให้บริการ
- ข. สิทธิและเสรีภาพของการเป็นผู้บริโภค
- ค. กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค
- ง. การโฆษณาในลักษณะที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๗ - ๘

ความอ้วน คือ หนทางสู่โรคร้ายนานาชนิด เพราะความอ้วนทำให้ระบบเมตาบอลิก (ระบบเผาผลาญที่ส่งผลต่อการทำงานของร่างกาย) และระบบฮอร์โมนในร่างกายทำงานรวน ทั้งยังเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะดื้อต่อฮอร์โมนอินซูลิน (ทำให้เกิดโรคเบาหวาน ประเภท ๒) โรคหัวใจและหลอดเลือด (คอเลสเตอรอลและไตรกลีเซอไรด์สูง) โรคความดันโลหิตสูง มะเร็งบางชนิด เช่น มะเร็งลำไส้ใหญ่ โรคกระดูกและข้อเสื่อม โรคนอนกรนและหยุดหายใจขณะหลับ โรคถุงน้ำดี โรคตับและในผู้หญิงทำให้รอบเดือนผิดปกติ

ศัลยา คงสมบูรณ์เวช : กินอย่างไร ไม่อ้วน ไม่มีโรค

๗. ข้อใดเป็นการตั้งคำถามที่ไม่สัมพันธ์กับเนื้อหา
- ทำอย่างไรจึงจะไม่อ้วน
 - ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด
 - ความอ้วนทำให้เกิดโรคใดได้บ้าง
 - ความอ้วนทำให้เกิดโรคเบาหวานได้อย่างไร
๘. จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีความมุ่งหมายอย่างไร
- กล่าวถึงสาเหตุของความอ้วน
 - กล่าวถึงอันตรายที่เกิดจากความอ้วน
 - กล่าวถึงการดูแลสุขภาพของคนอ้วน
 - กล่าวถึงแนวโน้มของโรคที่เกิดจากความอ้วน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๙ - ๑๐

คนทำงานดีคือคนมีระเบียบ ได้แก่ ระเบียบในการคิดและในการทำ ผู้ไม่ฝึกระเบียบไว้ถึงจะมีวิชา มีเรี่ยวแรง มีความกระตือรือร้นอยู่เพียงไร ก็มักทำงานให้สำเร็จไม่ได้เพราะความคิดอ่านสับสนวุ่น ทำอะไรก็ไม่ถูกลำดับขั้นตอน มีแต่ความลังเลและขัดแย้งทั้งในความคิดทั้งในการปฏิบัติงาน ...

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน

๙. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นคืออะไร
- คนมีระเบียบมักทำงานสำเร็จ
 - คนคิดดี ทำดี คือคนมีระเบียบ
 - คนที่มีความลังเล ขัดแย้ง มักทำงานไม่สำเร็จ
 - คนที่ทำงานได้ดี คือคนที่มีระเบียบในการคิดและการทำงาน

๑๐. ที่กล่าวว่า “ผู้ที่ไม่ฝึกระเบียบ มักทำงานให้สำเร็จไม่ได้” นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. เห็นด้วย เพราะผู้ที่ไม่ฝึกระเบียบจะขาดทักษะในการทำงาน
- ข. เห็นด้วย เพราะผู้ที่ไม่ฝึกระเบียบมักจะสับสน ขาดลำดับขั้นตอนในการทำงาน
- ค. ไม่เห็นด้วย เพราะการทำงานไม่ต้องอาศัยระเบียบ ความรู้ความสามารถสำคัญที่สุด
- ง. ไม่เห็นด้วย เพราะความสำเร็จเกิดจากความมานะพยายามไม่ใช่ความเป็นระเบียบ

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

วิธีการอ่านแบบ SQ4R เป็นเทคนิคการอ่านอย่างคร่าว ๆ มี ๖ ขั้นตอน คือ

๑. Survey (S) อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป การอ่านคร่าว ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้

๒. Question (Q) การตั้งคำถามจะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็วและที่สำคัญก็คือ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่านในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหนและเมื่อไร อย่างไรก็ตามควรพยายามตั้งคำถามให้ได้เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

๓. Read (R1) การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอย่างละเอียดและในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริง ขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้านึกคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสือก่อนแล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้รับคำตอบที่ต้องการ

๔. Record (R2) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ ๓ โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็นโดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

๕. Recite (R3) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเองถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

๖. Reflect (R4) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

(ธารทิพย์ แก้วเหลี่ยม. (๒๕๕๓). วิธีการอ่านแบบ SQ4R.)

<http://gotoknow.org/blog/sairung/244531>

กิจกรรมที่ ๑

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ขั้นที่ ๑ S (Survey) การอ่านเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่องการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R โดยสำรวจ
เนื้อหาอย่างรวดเร็วแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ชื่อเรื่อง.....
๒. ชื่อผู้แต่ง/ที่มา.....
๓. จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง.....
.....
.....
๔. สารสำคัญ.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ ๒
การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R
ขั้นที่ ๒ Q (Question) การตั้งคำถาม

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้แล้วตั้งคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหา จำนวน ๕ คำถาม

คำถามที่ ๑

.....

คำถามที่ ๒

.....

คำถามที่ ๓

.....

คำถามที่ ๔

.....

คำถามที่ ๕

.....

กิจกรรมที่ ๓

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ขั้นที่ ๓ R1 (Read) การอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบของคำถาม

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้ แล้วหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้จากกิจกรรมที่ ๒

คำถามที่ ๑

.....

คำถามที่ ๒

.....

คำถามที่ ๓

.....

คำถามที่ ๔

.....

คำถามที่ ๕

.....

กิจกรรมที่ ๔

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ขั้นที่ ๔ R2 (Record) การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตามความเข้าใจของตนเอง

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้แล้วจดบันทึกข้อความที่สำคัญอย่างย่อ ตามความเข้าใจของตนเอง

บันทึกจากการอ่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๕

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ขั้นที่ ๕ R3 (Recite) การเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้สำนวนของตนเอง

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้ สรุปใจความสำคัญเป็นแผนผังความคิดแล้วเรียบเรียงโดยใช้สำนวน
การเขียนของตนเอง

กิจกรรมที่ ๖

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ขั้นที่ ๖ R4 (Reflect) การวิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้ แล้ววิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านประเด็นที่กำหนดให้

๑. นักเรียนคิดว่าการอ่านจับใจความแบบ SQ4R มีประโยชน์อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๒. หากนักเรียนทุกคนนำวิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R ไปใช้ในการเรียนทุกวิชาจะส่งผลอย่างไรกับนักเรียน

.....

.....

.....

๓. นักเรียนคิดว่าสิ่งใดที่ส่งผลให้แต่ละคนอ่านจับใจความได้แตกต่างกัน

.....

.....

.....

๔. นักเรียนคิดว่า การตั้งคำถาม มีส่วนช่วยในการอ่านจับใจความอย่างไร

.....

.....

.....

๕. นักเรียนสามารถนำวิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบฝึกการอ่านจับใจความ เล่มที่ ๑

ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบก่อนเรียนฉบับนี้ใช้ทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นการอ่านจับใจความ โดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R เป็นแบบทดสอบปรนัย แบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ ๑๕ นาที
๒. นักเรียนอ่านข้อความและคำตอบให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (x) ให้ตรงช่องตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง ลงในกระดาษคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง
 - ก. ใจความสำคัญ คือประโยคที่มีใจความที่สั้นที่สุด
 - ข. ใจความสำคัญ คือประโยคที่มาสนับสนุนและให้รายละเอียด
 - ค. ใจความสำคัญ คือประโยคที่ครอบคลุมเนื้อความประโยคอื่น ๆ
 - ง. ใจความสำคัญ คือประโยคที่มีข้อความกินใจไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ
๒. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ
 - ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
 - ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถจดจำเนื้อหาได้ทุกตอน
 - ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
 - ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ หาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นได้
๓. ใครปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความได้อย่างถูกต้อง
 - ก. อ่านเรื่องจบอย่างรวดเร็ว
 - ข. แต่งอ่านและแยกประเด็นของเรื่องได้
 - ค. ต้องอ่านและแยกเรื่องออกเป็นตอน ๆ
 - ง. ตาลอ่านแล้วแยกใจความสำคัญออกจากส่วนขยาย
๔. ขั้นตอนในการตั้งคำถาม ควรครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้ ยกเว้น ข้อใด
 - ก. ใคร
 - ข. ทำอะไร
 - ค. ทำอย่างไร
 - ง. ใช่หรือไม่

เด็กไทยสมัยนี้มีสิ่งยั่วยุทำให้เสียเวลาเรียน เสียเวลาอ่านหนังสือมากมาย ทั้งเกมคอมพิวเตอร์ โซเชียลเน็ตเวิร์ค เฟซบุ๊ก อินตราแกรม หรือเว็บไซต์ไร้สาระต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กใช้งานจนติด เป็นนิสัย เล่นพอตึกก็เป็นประโยชน์ แต่ถ้าเล่นนาน ๆ ก็มีผลเสีย หากเล่นเกมหรืออินเทอร์เน็ตนาน ๆ จะก่อให้เกิดผลกระทบหรือโทษได้หลายประการเช่นกัน ได้แก่ โทษต่อสุขภาพกาย เช่น แสบตา ปวดข้อมือ ไม่รับประทานอาหารเช้าจนแสบกระเพาะ อดนอนจนตื่นสาย ทำให้เพลีย ง่วงเวลาเรียนหรือเวลางาน เป็นต้น

สิริมงคล ศรีบุญ : ผลเสียของการเล่นเกมหรืออินเทอร์เน็ตนาน ๆ

๕. บทความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไรเป็นประเด็นหลัก

- ก. โทษของการไม่สนใจเรียน
- ข. การปฏิบัติตนของเด็กไทย
- ค. สิ่งยั่วยุต่าง ๆ ทำให้เด็กไทยเสียเวลาเรียน
- ง. ผลกระทบและโทษของเกมคอมพิวเตอร์และโซเชียลเน็ตเวิร์ค

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๖ - ๗

ความอ้วน คือ หนทางสู่โรคร้ายนานาชนิด เพราะความอ้วนทำให้ระบบเมตาบอลิก (ระบบเผาผลาญที่ส่งผลต่อการทำงานของร่างกาย) และระบบฮอร์โมนในร่างกายทำงานรวน ทั้งยังเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะดื้อต่อฮอร์โมนอินซูลิน (ทำให้เกิดโรคเบาหวาน ประเภท ๒) โรคหัวใจและหลอดเลือด (คอเลสเตอรอลและไตรกลีเซอไรด์สูง) โรคความดันโลหิตสูง มะเร็งบางชนิด เช่น มะเร็งลำไส้ใหญ่ โรคกระดูกและข้อเสื่อม โรคนอนกรนและหยุดหายใจขณะหลับ โรคถุงน้ำดี โรคตับและในผู้หญิงทำให้รอบเดือนผิดปกติ

ศัลยา คงสมบูรณ์เวช : กินอย่างไร ไม่อ้วน ไม่มีโรค

๖. ข้อใดเป็นการตั้งคำถามที่ไม่สัมพันธ์กับเนื้อหา

- ก. ทำอย่างไรจึงจะไม่อ้วน
- ข. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด
- ค. ความอ้วนทำให้เกิดโรคใดได้บ้าง
- ง. ความอ้วนทำให้เกิดโรคเบาหวานได้อย่างไร

๗. จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีความมุ่งหมายอย่างไร

- ก. กล่าวถึงสาเหตุของความอ้วน
- ข. กล่าวถึงอันตรายที่เกิดจากความอ้วน
- ค. กล่าวถึงการดูแลสุขภาพของคนอ้วน
- ง. กล่าวถึงแนวโน้มของโรคที่เกิดจากความอ้วน

กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคได้กำหนดว่า การโฆษณาสินค้าหรือบริการนั้นจะต้องไม่ใช่ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวมและรวมถึงการโฆษณาในลักษณะที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญต่อผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค : กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

๘. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นกล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การโฆษณาสินค้าและการให้บริการ
- ข. สิทธิและเสรีภาพของการเป็นผู้บริโภค
- ค. กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค
- ง. การโฆษณาในลักษณะที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๙ - ๑๐

คนทำงานดีคือคนมีระเบียบ ได้แก่ ระเบียบในการคิดและในการทำ ผู้ไม่ฝึกระเบียบไว้ถึงจะมีวิชา มีเรี่ยวแรง มีความกระตือรือร้นอยู่เพียงไร ก็มักทำงานให้สำเร็จไม่ได้เพราะความคิดอ่านสับสนวุ่นวายทำอะไรก็ไม่ถูกลำดับขั้นตอน มีแต่ความลังเลและขัดแย้งทั้งในความคิดทั้งในการปฏิบัติงาน ...

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน

๙. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นคืออะไร

- ก. คนมีระเบียบมักทำงานสำเร็จ
- ข. คนคิดดี ทำดี คือคนมีระเบียบ
- ค. คนที่มีความลังเล ขัดแย้ง มักทำงานไม่สำเร็จ
- ง. คนที่จะทำงานได้ดี คือคนที่มีระเบียบในการคิดและการทำงาน

๑๐. ที่กล่าวว่า “ผู้ที่ไม่ฝึกระเบียบ มักทำงานให้สำเร็จได้ไม่ได้” นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. เห็นด้วย เพราะผู้ที่ไม่ฝึกระเบียบจะขาดทักษะในการทำงาน
- ข. เห็นด้วย เพราะผู้ที่ไม่ฝึกระเบียบมักจะสับสน ขาดลำดับขั้นตอนในการทำงาน
- ค. ไม่เห็นด้วย เพราะการทำงานไม่ต้องอาศัยระเบียบ ความรู้ความสามารถสำคัญที่สุด
- ง. ไม่เห็นด้วย เพราะความสำเร็จเกิดจากความมานะพยายามไม่ใช่ความเป็นระเบียบ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
แบบฝึกการอ่านจับใจความ เล่มที่ ๑
ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ข้อ ๑ ก

ข้อ ๒ ค

ข้อ ๓ ง

ข้อ ๔ ง

ข้อ ๕ ง

ข้อ ๖ ค

ข้อ ๗ ก

ข้อ ๘ ข

ข้อ ๙ ง

ข้อ ๑๐ ข

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
แบบฝึกการอ่านจับใจความ เล่มที่ ๑
ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ข้อ ๑ ค

ข้อ ๒ ก

ข้อ ๓ ง

ข้อ ๔ ง

ข้อ ๕ ง

ข้อ ๖ ก

ข้อ ๗ ข

ข้อ ๘ ค

ข้อ ๙ ง

ข้อ ๑๐ ข

แนวคำตอบกิจกรรมที่ ๑

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ขั้นที่ ๑ S (Survey) การอ่านเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่องการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R โดยสำรวจ
เนื้อหาอย่างรวดเร็วแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ชื่อเรื่อง.....การอ่านจับใจความ โดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R
๒. ชื่อผู้แต่ง/ที่มา.....ธารทิพย์ แก้วเหลี่ยม วิธีการอ่านแบบ SQ4R
.....<http://eotoknow.org/blog/sairune/244531>
๓. จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง.....เสนอแนะเทคนิควิธีการอ่านจับใจความ แบบ SQ4R ๖ ขั้นตอน
- ๔.สาระสำคัญ.....เทคนิควิธีการอ่านจับใจความ แบบ SQ4R มี ๖ ขั้นตอน ได้แก่ การอ่านคร่าว ๆ
.....เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การตั้งคำถามเพื่อเพิ่มความเข้าใจในการอ่าน การอ่านอย่างละเอียด
.....เพื่อจับประเด็นสำคัญและค้นหาคำตอบ การจดบันทึกข้อมูล การสรุปใจความสำคัญและ
.....การวิเคราะห์วิจารณ์

แนวคำตอบกิจกรรมที่ ๒
การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R
ขั้นที่ ๒ Q (Question) การตั้งคำถาม

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้แล้วตั้งคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหา จำนวน ๕ คำถาม

คำถามที่ ๑

การอ่านแบบ SQ4R มีกี่ขั้น อะไรบ้าง

คำถามที่ ๒

การอ่านในขั้น Survey มีความมุ่งหมายอย่างไร

คำถามที่ ๓

การอ่านในขั้น Survey แตกต่างจากการอ่านในขั้น Read อย่างไร

คำถามที่ ๔

การเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง เป็นขั้นตอนใดใน SQ4R แตกต่างจากขั้น Record อย่างไร

คำถามที่ ๕

การเขียนวิเคราะห์ วิจัยหรือขยายความสิ่งที่อ่าน ต้องอาศัยการเชื่อมโยงสิ่งใดบ้าง

แนวคำตอบกิจกรรมที่ ๓

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ขั้นที่ ๓ R1 (Read) การอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบของคำถาม

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้ แล้วหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้จากกิจกรรมที่ ๒

คำตอบที่ ๑

มี ๖ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) Survey ๒) Question ๓) Read ๔) Record ๕) Recite และ ๖)

คำตอบที่ ๒

เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง และช่วยในการเรียบเรียงแนวคิดจากเรื่องได้

คำตอบที่ ๓

ขั้น Survey เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง แต่ในขั้น Read เป็นการอ่านอย่างละเอียดเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญของเรื่องเพื่อหาคำตอบที่ต้องการ

คำตอบที่ ๔

ขั้น Recite แตกต่างจากขั้น Record คือเป็นการสรุปใจความสำคัญจากการจดบันทึกในขั้น Record

คำตอบที่ ๕

ต้องเชื่อมโยงความคิดจากบทที่อ่านและความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

แนวคำตอบกิจกรรมที่ ๔

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ขั้นที่ ๔ R2 (Record) การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตามความเข้าใจของตนเอง

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้ แล้วจดบันทึกข้อความที่สำคัญอย่างย่อ ตามความเข้าใจ
ของนักเรียน

บันทึกจากการอ่าน

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R เป็นเทคนิคการอ่าน ๖ ขั้นตอน ประกอบด้วย

๑) ขั้นอ่านอย่างคร่าว ๆ (Survey) เป็นการอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง ใช้เวลาไม่มาก

๒) ขั้นการตั้งคำถาม (Question) เป็นการกระตุ้นให้อ่านและเพิ่มความเข้าใจในการอ่าน

อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยถามให้ครอบคลุมใจความสำคัญในประเด็นสำคัญ ใคร ทำอะไร
สำคัญอย่างไร เมื่อไร ที่ไหน

๓) ขั้นอ่านอย่างละเอียด (Read) เป็นการอ่านอย่างละเอียด เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ และอ่าน
เพื่อจับใจความและประเด็นสำคัญ ๆ

๔) ขั้นจดบันทึก (Record) เป็นขั้นการจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้นที่ ๓

๕) ขั้นสรุปความ (Recite) เป็นขั้นสรุปเนื้อหาจากการอ่านโดยใช้ภาษาของตนเอง

๖) ขั้นวิเคราะห์ วิพากษ์ (Reflect) เป็นขั้นแสดงความคิดเห็นทั้งบวกและลบ และขยาย
ความคิดเชื่อมโยงการอ่านกับความรู้เดิม

แนวคำตอบกิจกรรมที่ ๕

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ขั้นที่ ๕ R3 (Recite) การเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้สำนวนของตนเอง

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้ สรุปใจความสำคัญเป็นแผนผังความคิดแล้วเรียบเรียงโดยใช้สำนวนการเขียนของตนเอง

แนวคำตอบกิจกรรมที่ ๖

การอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

ขั้นที่ ๖ R4 (Reflect) การวิเคราะห์ วิจัย เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้ แล้ววิเคราะห์ วิจัย และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านประเด็นที่กำหนดให้

๑. นักเรียนคิดว่าการอ่านจับใจความแบบ SQ4R มีประโยชน์อย่างไรบ้าง
 - ๑) ช่วยให้มีความเข้าใจในการอ่าน และจับประเด็นสำคัญในการอ่านได้ดี
 - ๒) ทำให้สามารถเก็บรายละเอียดของประเด็นสำคัญในเรื่องได้ครบถ้วน
 - ๓) ทำให้การอ่านจับใจความเป็นเรื่องที่ย่อยง่ายขึ้น และมีแนวทางในการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น
๒. หากนักเรียนทุกคนนำวิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R ไปใช้ในการเรียนทุกวิชาจะส่งผลอย่างไรกับนักเรียน

น่าจะเรียนได้เข้าใจมากขึ้น ผลการเรียนก็จะดีขึ้น เพราะการอ่านเป็นหัวใจสำคัญของการเรียน ดังนั้น การอ่านที่มีเป้าหมายและมีขั้นตอนที่ชัดเจนจะช่วยให้มีแนวทางในการอ่านและจดบันทึกสรุปเนื้อหาตลอดจนวิเคราะห์วิจารณ์ได้อย่างตรงประเด็น
๓. นักเรียนคิดว่าสิ่งใดที่ส่งผลให้แต่ละคนอ่านจับใจความได้แตกต่างกัน
 - ๑) ความสามารถในการอ่าน การแปลความหมาย การจับประเด็นสำคัญของเรื่อง
 - ๒) เทคนิคการตั้งคำถามและการหาคำตอบจากเนื้อเรื่อง
 - ๓) การจดบันทึกและการสรุปข้อมูลให้ถูกต้องตรงประเด็น
 - ๔) ประสบการณ์และความรู้เดิมของผู้อ่าน
๔. นักเรียนคิดว่า การตั้งคำถาม มีส่วนช่วยในการอ่านจับใจความอย่างไร

การตั้งคำถาม ทำให้ผู้อ่านอยากรู้และเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น ทำให้มีจุดมุ่งหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง ไม่ผิดพลาด
๕. นักเรียนสามารถนำวิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

นำไปใช้ในการเรียนทุกกลุ่มสาระ เพราะการเรียนต้องมีการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญ ดังนั้นการอ่านจับใจความแบบ SQ4R จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในการเรียนทุกกลุ่มสาระ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๖). *หลักภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖*. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- ธารทิพย์ แก้วเหลี่ยม. *วิธีการอ่านแบบ SQ4R*. <http://gotoknow.org/blog/sairung/244531>. เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖.
- ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา. (๒๕๕๐). *คำสอนพ่อ ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน*. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ.
- ศัลยา คงสมบูรณ์เวช. (๒๕๕๑). *กินอย่างไร ไม่อ้วน ไม่มีโรค*. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ : อมรินทร์สุขภาพ.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (๒๕๒๕). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สิริมงคล ศรีบุญ. (๒๕๕๖). *GAT เชื่อมโยง*. กรุงเทพฯ : พ.ศ.พัฒนา จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค. (ม.ป.ป.) *คู่มือการเผยแพร่ให้ความรู้แก่ผู้บริโภค (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.